

Vladimir LORCENKOV s-a născut pe 14 februarie 1979 în Chișinău. Licențiat al Facultății de Jurnalistică a Universității din Chișinău, timp de 11 ani a lucrat în mass-media din Republica Moldova. Actualmente locuiește în Montreal, Canada.

Debut în revista moscovită «Новый мир» (2002), urmat de publicații în revistele «Знамя», «Октябрь», «Волга», «Нева», «Новая Юность», «Урал». Laureat al premiului «Дебют» (2003); laureat al prestigioasei «Русская премия» (2008), pentru romanul *Все там будем* (2008; „La Italia”, acolo unde curg râuri de lapte și miere). Alte titluri: *Усадьба сумасшедших* (2004), *Самосвал* (2007), *Букварь* (2008), *Время ацтеков* (2009), *Прощание в Стамбуле* (2009), *Большой куш* (2009), *Клуб бессмертных* (2009), *Галатей или последний роман для девственников* (2010), *Табор уходит* (2010). Romanul *Все там будем* (*Acolo unde curg râuri de lapte și miere*) a fost tradus în Serbia, Italia, Germania, Franța și Norvegia.

Antoaneta OLTEANU (n. 1968, București) este profesoară la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine a Universității din București, Departamentul de Filologie Rusă și Slavă, autoare a numeroase cărți din domeniul culturii și civilizației ruse (*Miturile Rusiei clasice, Rusia imperială. O istorie culturală a secolului al XIX-lea*), a etnologiei comparate (*Ipostazele maleficului în medicina magică, Metamorfozele sacrului, Școala de Solomonie. Divinație și vrăjitorie în context comparat, Calendarele poporului român, Reprezentări ale spațiului în credințele românești, Dicționar de mitologie. Demoni, duhuri, spirite; Zile și demoni. Calendar și mitologie populară rusă etc.*).

Literaturii ruse i-a consacrat un volum de critică – *Proza rusă contemporană* –, precum și peste 50 de volume de traduceri. Printre scriitorii tălmăciți în limba română se numără: F.M. Dostoievski, I.A. Goncearov, Mihail Bulgakov, Andrei Platonov, Iuri Dombrovski, Sașa Sokolov, Liudmila Petrușevskaia, Mihail Șîșkin, Vladimir Sorokin, Viktor Erofeev, Andrei Kurkov, Olga Slavnikova.

VLADIMIR LORCENKOV

Acolo unde curg râuri de lapte și miere

roman

Traducere din rusă și note de Antoaneta OLTEANU

CARTIER

...Octombrie 1993

— Așa arăți, carevasăzică, Italia noastră!!!

Serafim Botezatu se încruntă și începu să clipească des. Dar orașul care se întindea în fața lui, pe coamele dealurilor, nu dispărea. Casele, ridicate din piatră albă, erau la fel de orbitoare precum bucuria lui Serafim și a tovarășilor lui de drum. Ei, patruzeci și unu de moldoveni, se aflau într-un mic crâng pe un deal, în apropierea capitalei capitalelor, a Romei înseși, și nu puteau să-și creadă ochilor că totul a devenit realitate. În sfârșit, sunt în Italia! În sfârșit, viața a devenit senină și simplă. Ca înainte. Ca în copilărie. Satul moldovenesc Larga a rămas în urmă. Iar asta înseamnă că au rămas în urmă și sărăcia, degradarea moldovenească, pământul de care ți se acrise, care, chiar dacă-l munceai sau nu, oricum primeai de la el doar niște știuleți de porumb. În fața lor e Roma! Iar asta înseamnă că în fața lor e o muncă deloc împovărătoare pe vreun șantier undeva – în comparație cu munca la câmp, totul e deloc împovărător – asta pentru bărbați, iar pentru femei – să facă curățenie în casa unui italian bogat cu care, cine știe, poți chiar să te și măriți...

...Serafim se uită la tovarășii lui de drum și mai că nu fu cuprins de păcatul mândriei. Că doar tocmai datorită lui au putut toți să iasă noaptea dintr-o mlaștină din valea unui râu mic și murdar, unde îi lăsaseră oamenii care-i aduseseră pe moldoveni în Italia.

— Gata, nu mergem mai departe, e periculos! a spus călăuza lor, un tânăr oacheș, care tare mai semăna cu un țigan, lucru care nu le prea plăcuse sătenilor din Larga. Dar dacă mai puneți câte zece euro de cap, o să vă duc chiar până la casele din Roma!

Oamenii au refuzat. În cele patru zile de mers până în Italia, călăuza luase de la ei, în afară de cele patru mii de euro pe care toți îi plătiseră pentru drum, pe loc, alte cinci sute de euro, nici mai mult, nici mai puțin. Câte zece pentru mas, câte douăzeci pentru mâncare, câte treizeci de euro pentru bacșișul polițistului slovac... O să găsim și noi drumul mai departe, își spuseră oamenii! Mai ales că-l aveau pe Serafim! Toți cei din Larga știau că Serafim Botezatu e de mult îndrăgostit fără scăpare de Italia. Când era băiat de zece ani, a dat întâmplător, la biblioteca sătească, aproape goală, de albumul *Imagini din Roma*, și de atunci a fost pierdut pentru societate. A găsit undeva, pe la centrul raional, un manual de învățat italiană fără profesor, a citit tot ce era cât de cât în legătură cu țara visurilor lui, Italia. Pe atunci, în anii optzeci, asta nu era privit cu ochi buni, și Serafim a început să fie considerat idiot. Dar știa oare cineva pe atunci că peste vreo douăzeci de ani mii și mii de moldoveni o să se ducă să muncească chiar în Italia asta? Și Serafim, de care râdeau toți, de la ciobanii din sat și strungarii lor până la președintele colhozului, va deveni cu adevărat o autoritate în Larga. El a învățat sânguincios italiană în acești douăzeci de ani, a trăit cum a putut și a așteptat ca soarta să-l aducă la Roma. Și, uite, se află în apropierea orașului visurilor sale: freamătă și chiar îi pare puțin rău că totul s-a întâmplat așa de repede.

— Au trecut numai douăzeci de ani, bolborosește întristat Serafim, numai douăzeci...

Consătenii lui așteptau respectuoși. Singurul care știa italiană, și deci de care depindeau toți, era Serafim. El fu cel care, ascultând susurul apei, stabili:

— Este un râu aproape de Roma, în Roma există un singur râu, prin urmare, ne aflăm pe malul Tibrului!

Oamenii, uimiți de amplexarea gândirii lui Serafim, îi urmăreau în tăcere raționamentul. Serafim, după ce-și aminti aproximativ cum arăta Roma în hărțile din revista „Ecolul planetei”, la care se abonase pe când încă mai existau abonamentele unionale, îi duse pe oameni cât mai departe de apă într-un crâng și au început să aștepte sosirea dimineții. Până ce soarele luă acoperământul de pe Roma și le-o arătă pe frumoasa somnoroasă în toată măreția sa. E adevărat, în ciuda faptului că fețele tuturor erau entuziaste, motivele erau diferite. Serafim, de exemplu, savura deja vizita muzeelor, teatrelor și pur și simplu mersul fără scop pe străduțele strâmbe ale Romei. Ceilalți priveau Roma numai din punct de vedere utilitar, ca un loc în care, în fine, norocul le va surâde. Și toți o să primească de lucru. Desigur, și Serafim va trebui să muncească – cele patru mii de euro adunate cu mare greutate trebuia să fie date înapoi. Dar asta era ceva secundar pentru el... Cum, necum, scopul tuturor era același. Roma!

— Priviți orașul, exclamă emoționat Serafim, orașul acesta este ridicat pe coline! Ce tablou măreț! E adevărat, nu văd Colosseumul, nici catedrala San Pietro deocamdată nu se vede, dar orașul e așa de măreț, că nu poți vedea totul dintr-o dată!

Sătenii din Larga, un sat de trei kilometri lungime și patru lățime, au oftat entuziasmați.

— Serafim, întreabă sfioasă una dintre călătore, Rodica Crețu, dar când o să putem să coborâm în oraș? Visez să mă

spăl, să mă schimb și să mă întind puțin pe un pat, nu pe pământul reavăn...

Oamenii au început să freamăte aprobator, ca niște frunze de toamnă într-un crâng. Patru zile și patru nopți autobuzul cu săteni, înregistrat ca două echipe de curling și două echipe de înot subacvatic, a mers numai noaptea. Ziua șoferul băga mașina în tufele de pe marginea drumului și nu se putea ieși din autobuz. Timp de patru zile și patru nopți toți, așa cum s-a exprimat plastic Serafim, au mai îndurat încă un jug tătarească. Mulți chiar se plâneau că deveniseră mai mici. Dar șoferul era inflexibil și sever.

— Cine nu vrea să meargă în Italia, striga el din când în când la cei nemulțumiți, să zboare imediat din autobuz!

Nimeni nu voia să nu vrea în Italia și oamenii s-au abținut răbdători patru zile și patru nopți. Și nimeni chiar că nu putea să rămână pe loc, chiar și la un kilometru de scopul mult visat. Serafim îi înțelegea, nici el nu mai putea. Doar în acest timp în care s-au chinuit în autobuz nu au avut norocul să vadă măcar o dată un oraș italian pe lumină. Totul era numai noaptea, numai noaptea. Din când în când, autobuzul era oprit de polițiști și Serafim, cu inima oprită, urmărea pe fereastră, acoperit cu pătura, cum călăuza grupului negociază dreptul de a merge mai departe. Apoi călăuza dădea fuga în mașină, anunța cu o voce de rău augur suma ce trebuia să fie adunată de la fiecare, lua banii și sărea din nou afară ca o pârâ. Nimănui nu-i părea rău de bani. Nici de sânge nu le-ar fi părut rău. Că doar pentru săteni Italia era locul în care, după ce ajungeau, primeai mântuirea pentru toate păcatele tale trecute și căpătai o nouă viață. Și atunci ce mai conta câți bani lăsați în viața veche, dacă în față se conturau câștiguri uriașe de șapte sute sau chiar și de nouă sute de euro pe lună?!

Dacă li s-ar fi spus oamenilor că trebuie să se sinucidă, iar după aceea îi așteaptă Italia, ar fi făcut-o și pe asta. Și în felul acesta semănau, observase Serafim cel cult, cu locuitorii Europei care în anul 1000 așteptau Apocalipsa.

— Oamenii erau gata de orice, șoptea cu părere de rău Serafim, s-au sălbăticit de tot și au căzut pradă disperării...

Dar își dădea seama că oamenii, desigur, nu sunt vinovați de asta. Tare li se mai făcuse lehamite tuturor de viața de azi din Moldova. Și moldovenii n-au fost niciodată capabili de revoltă, așa că le rămăsese un singur lucru – să fugă. Când la Larga au apărut reprezentanții unei firme de turism care, după cum se zvonea, îi trimitea pe ai noștri în Italia, toți s-au bucurat. Părintele Paisie, un călugăr plăcut la înfățișare ce ținea de două mitropolii, a Moldovei și a Basarabiei, a făcut cu această ocazie o slujbă de mulțumire în bisericuța din sat. Se pregătiseră chiar să facă un alai cu icoane, dar condițiile meteo nu au permis acest lucru. O grindină rece a pus la pământ rămășițele recoltei târzii și treptat s-a transformat într-o ploaie înghețată, făcând drumurile mai fleșcăite decât cel mai lichid terci.

— O să ne descurcăm și fără mersul cu icoanele, părinte! au început să se roage de el reprezentanții firmei de turism și, după ce au stat la slujba de mulțumire făcută în cinstea lor, a început adunarea la clubul sătesc. Cine vrea să muncească în Italia?

În Larga locuiau trei mii o sută douăzeci și trei de oameni. S-au ridicat șase mii două sute patruzeci și șase de mâini. Fiecare, pentru orice eventualitate, ca să fie notat, a ridicat ambele mâini.

— Nu mai avem forțele de dinainte! și-a pus mâinile pe piept fostul președinte Postolache. Arăm de parcă suntem

blestemați. De dimineață până seara stăm numai în pământ, ne târâm ca niște râme. Și nu avem niciun câștig, niciun câștig! Nu vedem niciun ban tot anul. Mint. Ieri am văzut la televizor cincizeci de lei¹. La emisiunea „Loto-bingo”. Dar așa, în realitate, nu am văzut. Ne-am săturat de tot de aici la noi! Cum să plecăm? Ce să facem?! Învățați-ne și pe noi!

Întreprinzătorii au început să râdă aprobativ, și-au frecat mâinile și au pornit să-i învețe pe săteni cum să facă și să dreagă. În primul rând, călătoria în Italia, au explicat ei, nu e o plăcere ieftină. Costă patru mii de euro...

După ce felcerul satului a dat valeriană la șapte oameni care, după ce au auzit suma, au început să se simtă rău, negustorii de forță de muncă au continuat. Puțin probabil că pot pleca toți deodată, au zis. Trei mii de oameni este un lot mult prea mare. De aceea au propus ca sătenii să plece în loturi mai mici. Pe măsură ce adunau banii. Unde să-i găsească, asta era grija sătenilor. Puteau lua împrumut, puteau să vândă pământul, în general, fiecare să se descurce cum poate.

— Dar eu, în locul vostru, le explică un om în costum, nu m-aș teme de nimic și nu aș cruța nimic. Ce vă mai trebuie Moldova asta, din moment ce practic sunteți deja în Italia?!

— Ei, dar dacă acolo n-o să ne meargă bine, iar aici o să fie mai bine? i-au întrebat din sală.

— Păi ce să zic? Atunci, pară întreprinzătorul, rămâneți în Moldova și așteptați planul de realizare a proiectului Uniunea Europeană – Moldova, și o creștere de zece ori a nivelului de viață despre care, uite, deja de șase ani vă tot vorbește președintele vostru...

¹ Trei dolari (n.a.).

După ce sala a terminat de râs și l-a ovaționat pe vorbitor, acela a continuat. Moldovenii nu sunt lăsați așa, pur și simplu, în Occident. Deci trebuie să meargă sub forma unor echipe de sportivi. Pentru început primul lot, format din patruzeci-cincizeci de oameni, să reprezinte patru echipe. Două de curling, iar două de înot subacvatic. Desigur, nu e nevoie să știi să înoți sau să stai pe gheață, importante sunt actele!

...Și actele au fost făcute. Cei patruzeci și cinci de scufundători subacvatici și de atacanți de curling din satul Larga, și Serafim Botezatu, care visase toată viața la Italia, s-au pomenit a fi în visul lui. Serafim se simțea ca un vierme dintr-un măr care ajunsese în fruct. Soarele s-a ridicat și mai sus deasupra Romei și din nou i-a orbit sufletul care cânta de bucurie. Serafim a început să coboare încet de pe deal, fără să se uite în spate. Știa că tot grupul vine după el. Serafim repeta în minte cu grijă propoziția pe care o să i-o spună primului italian pe care-l va întâlni, după care-l va ruga să-i ducă la o biserică. În bisericile italiene moldovenii erau hrăniți, li se dădea de lucru, știa asta. După ce a coborât de pe deal, Serafim a pornit pe drumul asfaltat, nu de cea mai bună calitate, desigur, dar oare în zonele industriale ale unui oraș vezi altceva? În față se zărea spinarea unui muncitor care, se vede, nu mai așteptase autobuzul de care avea nevoie și se hotărâse să meargă pe jos.

— Bună ziua, băgui Serafim într-o italiană destul de pasabilă, stimată cetățean al Italiei, urmaș al cezarilor romani și ai bersalierilor curajoși, bună ziua! Sunt bucuros să vă salut în numele poporului frate moldovean! Puteți să-mi spuneți unde se află cea mai apropiată biserică? Și nu spuneți despre noi la poliție, vă rog! Vă mulțumesc! Milioane de complimente!